

Descobreixen una subespècie nova del tritó del Montseny

Exemplar de la nova subespècie descoberta de tritó del Montseny IÑAKI RELANZÓN / DIBA.

Nou descobriment que deixa constància de l'extraordinària riquesa natural que amaga el massís del Montseny. Una investigació liderada per l'Institut de Biologia Evolutiva (IBE) ha descobert una nova subespècie del tritó del Montseny que ha estat batejat com a tritó del Montseny occidental (*Calotriton arnoldi laietanus*). El tritó del Montseny és un petit amfibi únic al món que pren el nom del seu hàbitat i, amb una població de tan sols 1.500 exemplars, és l'únic vertebrat endèmic de Catalunya i l'amfibi més amenaçat d'Europa.

L'estudi ha analitzat dades morfològiques, genòmiques i ecològiques per descobrir les diferències entre els dos llinatges del tritó del Montseny.

“Basant-nos en un estudi recent en què vam seqüenciar més de 100 individus de totes les poblacions conegudes, vam descobrir que el genoma del tritó del Montseny occidental era més diferent del que esperàvem”, comenta Salvador Carranza, investigador principal de l'IBE, en què dirigeix el grup de sistemàtica, biogeografia i evolució de rèptils i amfibis i que ha liderat l'estudi. Així mateix, la investigació ha revelat que el tritó del Montseny occidental habita en rierols coberts principalment per alzines i a menor altitud que els seus germans del costat est del massís. Aquesta subespècie, *C. arnoldi laietanus*, ha estat anomenada pel poble iber que una vegada va compartir el seu hàbitat, els laietans. La seva morfologia és més robusta, llueix un puntejat platejat distintiu als laterals del cos i, en el cas dels mascles, el musell es torna blanquinós amb l'envelliment.

Diferències clau“El tritó del Montseny oriental, en canvi, és més esvelt i habita típicament en rierols dins de fagedes. A diferència de l'occidental, té taques grogues que li permeten camuflar-se entre la fullaraca”, comenta Adrián Talavera, investigador predoctoral La Caixa de l'IBE i primer autor de l'estudi. I hi afegeix que “conèixer aquestes diferències ecològiques entre ambdues subespècies pot ser clau per a la seva conservació”.

El tritó del Montseny té una capacitat de dispersió molt baixa, i per això les seves poblacions amb prou feines es desplacen uns pocs metres cada any i mai no surten de l'aigua. Això fa que siguin propenses a la fragmentació i que conservar aquesta espècie en perill crític d'extinció es compliqui.

Per assegurar la seva supervivència, de l'any 2017 al 2022 es va desenvolupar el programa LIFE Tritó Montseny. Fins al moment, ja s'han dut a terme reintroduccions en vuit torrents nous del Montseny: cinc a la zona occidental i tres a la zona oriental del massís. En total, s'han reintroduït més de 3.000 exemplars al seu hàbitat natural del Montseny. Actualment, continuen en marxa programes de conservació que inclouen la reproducció de l'espècie al centre de fauna de Torreferrussa, a Pont de Suert i a Bagà, al zoo de Barcelona, al zoo de Chester (Regne Unit) i al Centre de Recerca i Educació Ambiental de Calafell (Creac) per poblar noves zones del massís que puguin ser adequades per a l'espècie.

“Afortunadament, des de l'inici del programa de conservació, les dues subespècies s'han tractat independentment per precaució i les dues poblacions s'han gestionat de manera diferent en la cria i el maneig. El nostre estudi confirma l'encert d'aquestes mesures, ahora que assegura que no es barregin en el futur”, afirma Adrián Talavera. “Tenim normatives estrictes per protegir les espècies en perill d'extinció, però sovint les

subespècies i les seves diferents necessitats passen desapercibudes”, comenta Salvador Carranza.

Publicat a:

-El Punt Avui. Nacional 16-06-2024, Pàgina 10

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/11-mediambient/2429797-descobreixen-una-subespecie-nova-del-trito-del-montseny.html>